

экономических исследованиях: Методы таксономии и факторного анализа. Пер. с пол. В.В. Иванова. Науч. ред. В.М. Жуковский. Москва: Статистика. 1980. 151 с.

УДК 338.24

Економічні науки

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ В ДЕРЖАВІ

Вонберг Т.В.

к.е.н., доцент

Шевела Д.Ю.

студентка факультету УПСтаП

ДВНЗ «КНЕУ ім.В.Гетьмана»

м.Київ, Україна

Анотація: розглянуто актуальність означеної проблеми, визначено ризики для економіки держави, виокремлено основні проблеми в поширенні коронавірусу в Україні, розглянуто найбільш ймовірні наслідки пандемії, окреслено можливі варіанти розвитку подій.

Ключові слова: занепад економіки, наслідки для економіки, пандемія.

Одним із найнебезпечніших супротивників для людини, як біологічної істоти, вже впродовж декількох тисяч років є віруси. Протягом всієї світової історії людству не один раз вдавалося пережити, та навіть отримати певну вигоду з такої загрози. Яскравим прикладом цього слугує епідемія сифілісу, початком якої вважається 1493 рік. Вона вплинула на усі складові не лише життя простого населення, а й навіть на кордони певних держав та їх статус на світовій арені. Через це захворювання змінювались релігійні постулати, морально-етичні норми та навіть тенденції у світі моди. Таким чином, хоч це захворювання і забрало чимало життів, проте дало людству безцінний урок, що стало причиною переходу від гедонізму, яким славилася уся Європа до епохи пуританства.

Проте, не лише епідемія сифілісу мала такий вагомий вплив на розвиток людства, а й інші епідемії та пандемії вимагали від людей рішучих дій, щоб вижити. Загально відомий факт, що людина у стані раптової загрози мобілізує всі свої ресурси, щоб подолати останню. І, як показує практика, людська популяція завжди була спроможна пристосуватися до самих несприятливих умов, тому, на нашу думку, пандемія коронавірусу не стане виключенням на цьому шляху. Так, звичайно, умови, в яких опинилося людство, доволі важкі, проте, воно набуває безцінний досвід боротьби з «новим ворогом», підтримки економіки, розвитку компаній всупереч всім перепонам тощо.

Сьогодні перед українським народом з'явився новий виклик. Адже, відомо, що ще до появи цієї пандемії Україна переживала не найкращі часи, а якщо брати до уваги часовий відрізок у останні двадцять років, то можна стверджувати, що це буде вже, як мінімум, третій кризовий період у нашій державі. А отже, вже сьогодні ми маємо зрозуміти, що факт пандемії, існування коронавірусу та явища, з ним пов'язані, тривалі воєнні події на сході нашої держави, на жаль, знову відкинуть Україну у розвитку на декілька років назад.

Слід нагадати, що наша країна певним чином залежить від вкладень в неї фінансів іноземних інвесторів, а в період пандемії економічні можливості інших держав доволі обмежені. Тобто, можемо стверджувати про високу ймовірність скорочення кількості фінансових надходжень до нас з закордону.

Проте, однією з найбільш суттєвіших негативних сторін цієї пандемії стала абсолютна неготовність нашої держави до таких масових заходів. У нас не вистачає банальних речей першої необхідності, а в умовах світової катастрофи в певний часовий період ми не могли їх навіть купити у інших держав. Але, на нашу думку, найкритичнішою виявилася проблема неготовності населення та тотальна недовіра. Наші люди виявились абсолютно не готові навіть банально посидіти дома. Адже, значна чисельність населення сприйняла вихід усієї

держави на карантин як чудову можливість порозважатися. Так, безсумнівно, не потрібно постійно сидіти вдома у стані стресу та «накручувати себе», але проявляти власну свідомість, соціальну відповідальність та й просто здоровий глузд, щоб запобігти поширенню цього вірусу за сценарієм Італії, вкрай необхідно. Яскравим прикладом прояву людської абсурдності стала ситуація на Тернопільщині, де священник проводив служби та контактував з сотнями людей, не зважаючи на власний стан, що спричинило спалах епідемії. Саме таке недбале ставлення до всіх запобіжних заходів і несе в собі найбільшу загрозу, адже чим більше ця світова трагедія зачепить населення України, що в свою чергу призведе до подовження терміну карантину, тим довше ми будемо відходити від цієї ситуації як в економічному, так і в соціальному контексті.

Проте, не все так погано, адже карантин навіть в нашій державі стає поштовхом до розвитку чогось нового. Так, ми активно запровадили систему не лише дистанційного навчання, а й роботи за межами офісу загалом. Така практика дозволить підприємцям надалі використовувати нову типологію робочого процесу, що дозволить працевлаштуватися деяким специфічним категоріям населення, як молоді мами або студенти. Тобто, це дало змогу нашій пострадянській державі, де одним із основних критеріїв оцінки роботи була саме наявність людини на її на робочому місці, на власному досвіді переконатися, що певну частину роботи людина здатна, з не меншим успіхом, виконувати дистанційно.

Можливість запровадження дистанційної зайнятості висуває нові вимоги до професійного добору кадрів, до спеціалістів та фахівців. Зокрема, якщо деякі компанії до пандемії відмовлялися брати молодих дівчат, обґрунтовуючи це ймовірною декретною відпусткою, то практика сьогодення доводить, що й декретна відпустка не є перешкодою для відмінного виконання роботи дистанційно. Адже такий працівник має шалену мотивацію до праці.

Також, цілком зрозуміло, після закінчення карантину підвищиться коефіцієнт безробітного населення, що призведе до додаткового навантаження у центрах зайнятості, як зі сторони заявок на пошук роботи, так і пропозицій від роботодавців. На жаль, деякі категорії бізнесу, зокрема, туристичний та розважальний, у більшості випадків вже зараз змушені звільняти персонал та закривати свої філіали по всій країні, здебільшого через відсутність фінансової «подушки». Проте, ймовірніше, після виходу зі стану пандемії їм знову будуть потрібні працівники, тож вони будуть їх шукати, а це знову таки додаткове навантаження на рекрутерів.

Позитивним у всьому цьому можна відмітити те, що карантин дав поштовх до розвитку саме інтернет-бізнесу в Україні. Чимало компаній переносять свій бізнес в інтернет, шукають нові онлайн – ніші для розвитку бізнесу. А отже, зросла потреба щодо залучення та працевлаштування працівників ІТ-сфери для, як мінімум, налаштувань і підтримки такого переходу.

Отже, можна зробити висновок, що, незважаючи на всі загрози та ризики, коронавірус мине і людству вдасться від цієї проблеми оговтатися. Безсумнівно, ця пандемія забирає тисячі людей щодня, що призводить до катастрофічних наслідків. І найважче в такій ситуації саме компаніям малого та середнього бізнесу, який в Україні тільки почався розвиватися, проте наша держава в певному роді звикла до таких несподіваних криз, тож зможе знову з цим впоратися. Крім того, ця пандемія стане уроком для всього світу, принесе певні зміни на усіх рівнях організації соціуму загалом, але щось детальне прогнозувати доволі зарано.